

De Schaal Adaptief Functioneren (SAF)

Wissink et al. (2015)¹

Afname

De SAF kan ingevuld worden door de leerkracht (of een ander persoon op school die de leerling zeer goed kent en zicht heeft op hoe deze leerling functioneert) voor leerlingen van groep 5 tot en met groep 8 van het basisonderwijs. De SAF bestaat uit 15 items (stellingen) waarbij telkens moet worden omcirkeld in hoeverre de betreffende stelling van toepassing is op de desbetreffende leerling (niet waar, een beetje waar, zeker waar). De SAF kan in principe worden ingevuld voor alle leerlingen in een klas maar mocht dat niet mogelijk zijn dan kan de SAF ook ingevuld worden voor een leerling waarbij sprake is van een vermoeden van LVB.

Scoring

Voor het bepalen van de totale SAF-score dienen de waarden van de antwoorden op de verschillende items bij elkaar opgeteld te worden.

Bepalen wel/geen hoger risico op functioneren op het niveau van LVB

Vervolgens moet er gekeken worden of de totaalscore in het risicogebied valt voor het functioneren op het niveau van LVB. Het afkappunt voor de SAF is 12. Dit wil zeggen dat een leerling die een score van lager dan 12 behaalt op de SAF, op grond van die uitslag in de regel beschouwd kan worden als een leerling die mogelijk op het niveau van LVB functioneert. Een lagere score op de SAF betekent een lager niveau van adaptief functioneren en derhalve wordt verondersteld dat er een hoger risico op het functioneren op het niveau van LVB is.

¹ Wissink, Moonen, Zand Scholten, Stams, Bindels, Lekkerkerker, van der Wal (2015). *Rapport onderzoek: de ontwikkeling en validering van een LVB-screeningsinstrument voor toepassing in het basisonderwijs*. Amsterdam, Forensische Orthopedagogiek, Universiteit van Amsterdam.

De Schaal Adaptief Functioneren (SAF)

Wissink et al. (2015)¹

Deze leerling...	Niet waar	Een beetje waar	Zeker waar
1. Oogt gefrustreerd als er meerdere dingen tegelijk van hem/haar gevraagd worden.....	2	1	0
2. Begrijpt woordgrapjes (bv. moppen).....	0	1	2
3. Begrijpt het concept 'tijd' (kan inschatten hoe lang bv. een week duurt of de route van huis naar school).....	0	1	2
4. Is in staat (kleine) ruzies/meningsverschillen op te lossen.....	0	1	2
5. Heeft 'echte' vrienden en is geen 'allemandsvriend'.....	0	1	2
6. Handelt impulsief.....	2	1	0
7. Lijkt zich in een ander te kunnen verplaatsen.....	0	1	2
8. Troost een verdrietig vriendje/vriendinnetje.....	0	1	2
9. Maakt taak onvoldoende zorgvuldig af.....	2	1	0
10. Controleert taak (kijkt eigen werk na).....	0	1	2
11. Kan samenwerken met andere kinderen.....	0	1	2
12. Heeft moeite om een verhaallijn te volgen.....	2	1	0
13. Heeft een instructie vaak opnieuw nodig om een taak te begrijpen.....	2	1	0
14. Levert regelmatig werk in waaruit blijkt dat de taak niet begrepen is.....	2	1	0
15. Laat zich makkelijk overhalen tot iets dat niet mag.....	2	1	0

SAF-score

Optellen

Betekenis SAF-score

0 – 11	12 of 13	14 en hoger
Er is een indicatie dat deze leerling mogelijk op LVB-niveau functioneert.	Grensg gebied. Sommige leerlingen met deze score functioneren mogelijk op LVB-niveau	Er is geen indicatie om te vermoeden dat deze leerling op LVB-niveau functioneert.
In overleg met ouders, leerkracht, IB'er en ondersteuningsteam bepalen of verdiepend onderzoek gewenst is.	In overleg met ouders, leerkracht, IB'er en ondersteuningsteam bepalen of verdiepend onderzoek gewenst is.	

¹ Wissink, Moonen, Zand Scholten, Stams, Bindels, Lekkerkerker, van der Wal (2015). *Rapport onderzoek: de ontwikkeling en validering van een LVB-screeningsinstrument voor toepassing in het basisonderwijs*. Amsterdam, Forensische Orthopedagogiek, Universiteit van Amsterdam.